

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permiseunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Emitent: CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
Publicată în : MONITORUL OFICIAL nr. 19 din 11 ianuarie 2001

HOTĂRÂREA CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI
din 4 mai 2000
în cauza Rotaru împotriva României*)

Notă

*) Traducere.

În cauza Rotaru împotriva României,
Curtea Europeană a Drepturilor Omului, constituită în Marea Camera formată din următorii judecători:

domnul L. Wildhaber, președinte;

doamna E. Palm;

domnii A. Pastor Ridruejo;

G. Bonello;

J. Makarczyk;

R. Turmen;

J.-P. Costa;

doamna F. Tulkens;

doamna V. Straznicka;

domnii P. Lorenzen;

M. Fischbach;

V. Butkevych;

J. Casadevall;

A.B. Baka;

R. Maruste;

doamna S. Botoucharova;

doamna R. Weber, judecător ad-hoc;

și domnul M. De Salvia, grefier,

deliberând în Camera de Consiliu, la 19 ianuarie și la 29 martie 2000,
pronunță următoarea hotărâre, adoptată la data de 29 martie 2000:

PROCEDURA

1. Curtea a fost sesizată, conform dispozițiilor aplicabile anterior intrării în vigoare a Protocolului nr. 11 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*convenția*)*1), de către Comisia Europeană a Drepturilor Omului (*Comisia*) și de către un cetățean român, domnul Aurel Rotaru (*reclamantul*), la 3 iunie și, respectiv, la 29 iunie 1999 (art. 5 alin. 4 din Protocolul nr. 11 și fostele articole 47 și 48 din convenție).

2. La originea cauzei s-a aflat plângerea (nr. 28.341/95) îndreptată împotriva României, Comisia fiind sesizată la 22 februarie 1995 în temeiul fostului articol 25 din convenție.

Reclamantul a invocat încălcarea dreptului la respectarea vieții private, datorată faptului că Serviciul Român de Informații deține și folosește un fișier conținând date personale. A mai invocat și o încălcare a dreptului de acces la instanța și a dreptului de a beneficia de un remediu în fața unei instanțe naționale, competentă să se pronunțe asupra cererii de modificare sau de distrugere a fișierului.

La data de 21 octombrie 1996 Comisia a declarat cererea admisibilă. Prin raportul din 1 martie 1999 (fostul articol 31 din convenție) a constatat că a existat o încălcare a art. 8 și 13 din convenție.*1)

Notă

Nota grefei:

*1) Protocolul nr. 11 a intrat în vigoare la 1 noiembrie 1998.

3. În procedura desfășurată la Curte reclamantul a fost reprezentat de domnul I. Olteanu, avocat în cadrul Baroului București (România) și de fiul sau, domnul F. Rotaru. Guvernul a fost reprezentat de doamna R. Rizoiu, agent.

4. La data de 7 iulie 1999 Marea Camera a hotărât că aceasta cauza ar trebui examinată chiar de către Marea Camera (art. 100 alin. 1 din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții). În locul domnului Bârsan, judecător ales din partea României și care a luat parte la examinarea cauzei în cadrul Comisiei (art. 28), Guvernul a desemnat-o în calitate de judecător ad-hoc pe doamna R. Weber (art. 27 alin. 2 din convenție și art. 29 alin. 1 din regulament).

5. Atât reclamantul, cât și Guvernul au depus câte un memoriu.

6. Audierea publică a avut loc la data de 19 ianuarie 2000, la Palatul Drepturilor Omului din Strasbourg.

Au participat:

– din partea Guvernului:

• doamna R. Rizoiu,

agent;

• domnul M. Selegean, consilier juridic în Ministerul Justiției;

• domnul T. Corlățean, atașat pe lângă Reprezentanța Permanentă a României la

Consiliul Europei,

consilieri;

– din partea reclamantului:

- domnul I. Olteanu,
avocat,
- domnul F. Rotaru, reprezentant și fiu al reclamantului.

Curtea a luat act de concluziile verbale prezentate de doamna Rizioiu, domnul Selegean, domnul Olteanu și de domnul F. Rotaru.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

1. Condamnarea reclamantului din 1948

7. Reclamantul s-a născut în anul 1921 și a fost jurist de profesie. În prezent este pensionar și locuiește la Bârlad.

8. În anul 1946, după instaurarea regimului comunist, reclamantului, pe atunci student, i s-a refuzat de către prefectul județului Vaslui publicarea a două broșuri, „Suflet de student” și „Proteste”, cu motivarea că aveau un caracter antiguvernamental.

9. Nemulțumit de acest refuz reclamantul a adresat prefectului două scrisori în care protesta împotriva faptului că noul regim popular a suprimat libertatea de exprimare. În urma acestor scrisori, la data de 7 iulie 1948 reclamantul a fost arestat. La data de 20 septembrie 1948 Tribunalul Popular din Vaslui l-a condamnat la un an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de ultraj.

2. Procedura declanșată conform Decretului-lege nr. 118/1990

10. După răsturnarea regimului comunist în anul 1989 noua putere a adoptat Decretul-lege nr. 118/1990, care acorda unele drepturi persoanelor persecutate de regimul comunist și care nu au avut activitate fascistă (alin. 30 de mai jos).

11. În temeiul acestui decret-lege, la data de 30 iulie 1990 reclamantul a sesizat Judecătoria Bârlad cu o cerere prin care chema în judecată Ministerul de Interne și Ministerul Apărării Naționale, precum și Direcția muncii din județul Vaslui, solicitând că perioada în care s-a aflat în executarea pedepsei dispuse prin hotărârea penală din anul 1948 să fie luată în considerare la calcularea anilor de vechime în muncă. A cerut, de asemenea, restituirea drepturilor bănești corespunzătoare.

12. Judecătoria Bârlad a pronunțat o sentință la data de 11 ianuarie 1993. Având în vedere, printre altele, declarațiile martorilor propuși de reclamant, P.P. și G.D., sentința de condamnare din anul 1948 și adeverințele de la Universitatea din Iași, instanța a constatat că în perioada 1946-1949 reclamantul fusese persecutat din motive politice. Prin urmare, a admis cererea reclamantului și a acordat drepturile prevăzute de Decretul-lege nr. 118/1990.

13. În susținerea apărării sale Ministerul de Interne a prezentat instanței o scrisoare din 19 decembrie 1990, primită de la Serviciul Român de Informații (S.R.I.). Aceasta scrisoare avea următorul cuprins:

„La adresa dumneavoastră nr. 99.110 din 11 decembrie 1990, privind pe numitul Rotaru Aurel, din Bârlad, va facem cunoscut că în urma verificărilor efectuate au rezultat următoarele:

– sus-numitul, pe perioada efectuării studiilor la «Facultatea de Științe» din Iași a activat ca membru legionar în Asociația Studenților Creștini;

– în anul 1946 a înaintat Cenzurii orașului Vaslui două broșuri intitulate «Suflet de student» și «Proteste», solicitând publicarea lor, dar nu a obținut acest lucru, deoarece aveau conținut antiguvernamental;

– dintr-o declarație dată în anul 1948 rezultă că a făcut parte din organizația P.N.T. - tineret;

– sus-numitul nu are fond penal și nu a fost arestat în perioada menționată de el;

– între anii 1946-1948, datorită concepțiilor sale a fost chemat de mai multe ori de către organele de siguranță și audiat în legătură cu atitudinea sa. (...).”

3. Procedura declanșată împotriva S.R.I.

14. Reclamantul a chemat în judecată S.R.I., arătând că nu a fost niciodată membru al mișcării legionare române, că nu a fost nici student la Facultatea de Științe, ci la Facultatea de Drept din Iași și că și alte informații furnizate de S.R.I. în scrisoarea din 19 decembrie 1990 erau false și defăimătoare.

Cererea a fost întemeiată pe dispozițiile Codului civil referitoare la răspunderea civilă delictuală, reclamantul solicitând obligarea S.R.I. de a plăti unele despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit. Fără a invoca un anume text de lege, el a cerut, de asemenea, ca S.R.I. să fie obligat să modifice sau să distrugă fișierul conținând informațiile cu privire la presupusul sau trecut legionar.

15. Prin sentința pronunțată la 6 ianuarie 1993 Judecătoria București a respins cererea, invocând dispozițiile legale în materia răspunderii civile delictuale.

16. Împotriva acestei hotărâri reclamantul a declarat recurs.

17. La data de 18 ianuarie 1994 Tribunalul Municipiului București a constatat că informația privind trecutul legionar al reclamantului era falsă. Cu toate acestea, a respins recursul declarat, arătând că nu exista o culpă a S.R.I. din moment ce acesta nu era decât depozitarul datelor contestate, iar în lipsa culpei, nu se poate vorbi de o răspundere civilă delictuală.

Instanța a constatat că informațiile au fost culese de fostele servicii de siguranță ale statului. În anul 1949, în urma desființării acestor servicii arhivele au fost transmise Securității, iar în anul 1990 S.R.I. a preluat arhivele fostei Securități.

18. La data de 15 decembrie 1994 Curtea de Apel București a respins recursul reclamantului declarat împotriva deciziei Tribunalului Municipiului București din 18 ianuarie 1994, cu următoarea motivare:

„[...] Curtea constată că recursul nu este fondat. În virtutea competenței legale pe care o are Serviciul Român de Informații de depozitare a arhivelor fostelor organe de siguranță, prin adresa nr. 705.567/1990 a comunicat Ministerului de Interne împrejurări ce vizează activitatea personală a recurentului în timpul efectuării studiilor universitare, așa cum sunt reflectate în documentele relatate în acea perioadă de către organele de siguranță. Rezultă deci că instanțele judecătorești nu au competența să anuleze sau să modifice conținutul adresei redactate de S.R.I., care este numai depozitar al fondului arhivistic al fostelor organe de siguranță ale statului. Respingându-i acțiunea, instanțele judecătorești nu au încălcat dispozițiile art. 21 din Constituție și nici dispozițiile art. 3 din Codul civil, ci au judecat pricina potrivit competenței prevăzute de Codul de procedură civilă.”

4. Cererea prin care reclamantul a solicitat obligarea judecătorilor de a plăti daunele morale

19. La data de 13 iunie 1995 reclamantul a introdus o cerere prin care solicită obligarea la despăgubiri a tuturor judecătorilor care i-au respins cererea prin care solicită anularea sau distrugerea fișierului. A invocat dispozițiile art. 3 din Codul civil cu privire la denegarea de dreptate și dispozițiile art. 6 din convenție. Reclamantul a afirmat că atât Tribunalul Județean Vaslui, cât și Curtea de Apel au refuzat să îi înregistreze cererea. Cu privire la acest aspect, la data de 5 august 1998 reclamantul a sesizat Comisia cu o nouă cerere, înregistrată sub numărul 46.597/1998 și aflată în prezent pe rolul Curții.

5. Cererea de revizuire

20. În luna iunie 1997 ministrul justiției a comunicat directorului S.R.I. că plângerea reclamantului a fost declarată admisibilă de către Comisia Europeană a Drepturilor Omului. În consecință, ministrul justiției a solicitat directorului S.R.I. să verifice încă o dată dacă reclamantul aparținuse mișcării legionare și, dacă aceasta informație se va dovedi falsă, să înștiințeze reclamantul despre acest fapt, pentru că acesta să-l poată folosi ulterior într-o eventuală cerere de revizuire.

21. La data de 6 iulie 1997 directorul S.R.I. l-a informat pe ministrul justiției că datele privind trecutul legionar al reclamantului, menționate în scrisoarea din 19 decembrie 1990, au fost obținute în urma studierii arhivelor S.R.I.

A fost găsit astfel un tabel întocmit de Biroul Siguranței din Iași, în care la numărul 165 era menționat un anume Aurel Rotaru, *„element de masă, membru al Asociației Studenților Creștini”*. Directorul S.R.I. a arătat că tabelul purta data de 15 februarie 1937 și a apreciat că, deoarece la acea dată domnul Rotaru, *„în vârstă de aproximativ 16 ani, nu putea fi student la Facultatea de Științe din Iași, credem că ne aflăm în prezenta unei regretabile erori care a făcut să considerăm că domnul Rotaru Aurel din Bârlad este aceeași persoană cu cea înscrisă în tabelul respectiv ca membru legionar. De altfel, din verificările amănunțite*

efectuate de către instituția noastră pe raza județelor Iași și Vaslui nu au apărut date care să confirme identitatea între cele două nume (...).”

22. O copie de pe aceasta scrisoare a fost trimisă reclamantului care la data de 25 iulie 1997 a solicitat Curții de Apel București revizuirea hotărârii pronunțate la 15 decembrie 1994. În cererea de revizuire acesta a solicitat anularea documentelor defăimătoare, un leu cu titlu de despăgubiri morale, precum și rambursarea, la valoarea actuală, a tuturor taxelor și cheltuielilor suportate de la începutul procedurii.

23. S.R.I. a solicitat respingerea cererii de revizuire, apreciind că, față de scrisoarea directorului S.R.I. din 6 iulie 1997, cererea a rămas fără obiect.

24. Printr-o hotărâre definitivă din 25 noiembrie 1997 Curtea de Apel București a anulat hotărârea din 15 decembrie 1994 și a admis cererea reclamantului, cu următoarea motivare:

„Din adresa nr. 4.173 din 5 iulie 1997, eliberată de Serviciul Român de Informații (...), rezultă că în fondul de arhivă nr. 53.172, volum 796 la fila 243, se găsește un tabel cu membrii legionari care nu își au domiciliul stabil în Iași, unde la poziția 165 apare «Rotaru Aurel - Student științe, membru al Asociației Studenților Creștini, legionar, element de masă». Întrucât la data întocmirii tabelului respectiv - 15.02.1937 revizuentul avea vârsta de aproape 16 ani, nu a urmat cursurile Facultății de Științe din Iași, iar din verificările efectuate ulterior în evidențele cu membrii legionari nu apar numele și prenumele revizuentului că fiind cu domiciliul la Bârlad și cu datele personale ale acestuia, Serviciul Român de Informații consideră că se află în fața unei regretabile confuzii de nume, iar persoana inclusă în tabel nu este revizuentul-reclamant.

Văzând conținutul ultimei adrese, în baza art. 322 pct. 5 Cod procedura civilă, se constată că acest înscris îndeplinește condițiunile legale de act nou, determinant în cauza prin caracterul sau hotărâtor în a schimba total situația de fapt reținută anterior, înscris care cuprinde date ce nu au putut fi înfățișate în fazele procesuale precedente dintr-o împrejurare mai presus de voința reclamantului-revizuent.

Sub aspectul analizat, sunt fără de relevanță în cauza datele la care s-au înființat organele de securitate ale statului, ori din ce structură făceau parte fostele organe de siguranță, după cum în speța nu are relevanța aspectul - de altfel real că Serviciul Român de Informații este doar un depozitar al fondului arhivistic al fostelor organe de siguranță. Important în cauza este numai că adresa nr. 705.567 din 19 decembrie 1990 «S.R.I. - U.M. nr. 05007 București» cuprinde mențiuni ce nu se referă la persoana reclamantului-revizuent, datele din această adresă devenind astfel neadevărate cu privire la persoana acestuia și care, dacă ar fi menținute, i-ar aduce grave prejudicii demnității și onoarei sale.

Față de cele ce precedă și în temeiul textului de lege citat, cererea de revizuire promovată de reclamant se apreciază că fondată și va fi admisă, urmând a fi retractate hotărârile pronunțate anterior în cauza, și, pe cale de consecință, acțiunea reclamantului-revizuent va fi admisă așa cum a fost formulată.”

25. Curtea nu s-a pronunțat asupra capătului de cerere privind obligarea la despăgubiri și nici cu privire la cheltuielile de judecată.

II. Dreptul intern aplicabil

A. Constituția

26. Dispozițiile aplicabile din Constituție sunt următoarele:

Articolul 20

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale.”

Articolul 21

„(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept.”

B. Codul civil

27. Dispozițiile aplicabile din Codul civil sunt următoarele:

Articolul 3

„Judecătorul care va refuza de a judeca, sub cuvânt că legea nu prevede sau că este întunecată sau neîndestulătoare, va putea fi urmărit că culpabil de denegare de dreptate.”

Articolul 998

„Orice faptă a omului, care cauzează altuia prejudiciu, obligă pe acela din a cărui greșeală s-a ocazionat, a-l repara.”

Articolul 999

„Omul este responsabil nu numai de prejudiciul ce a cauzat prin fapta sa, dar și de acela ce a cauzat prin neglijența sau prin imprudența sa.”

C. Codul de procedură civilă

28. Dispozițiile aplicabile din Codul de procedură civilă sunt:

Articolul 322

„(5)Revizuirea unei hotărâri rămase definitive (...) se poate cere dacă, după darea hotărârii, s-au descoperit înscrisuri doveditoare, reținute de partea potrivnică sau care nu au putut fi înfățișate dintr-o împrejurare mai presus de voința părților (...).”

D. Decretul nr. 31/1954 cu privire la persoanele fizice și juridice

29. Dispozițiile aplicabile ale Decretului nr. 31/1954 cu privire la persoanele fizice și juridice sunt:

Articolul 54

„1) Persoana care a suferit o atingere în dreptul sau (...) la onoare, la reputație (...) sau în orice alt drept personal nepatrimonial va putea cere instanței judecătorești încetarea săvârșirii faptei care aduce atingere drepturilor mai sus menționate.

2) Totodată, cel care a suferit o atingere a unor asemenea drepturi va putea cere instanței să oblige pe autorul faptei săvârșite fără drept să îndeplinească orice măsuri socotite necesare de către instanță, spre a ajunge la restabilirea dreptului atins.”

Articolul 55

„Dacă autorul faptei săvârșite fără drept nu îndeplinește, în termenul stabilit prin hotărâre, faptele destinate să restabilească dreptul atins, instanța judecătorească va putea să-l oblige la plata, în folosul statului, a unei amenzi pe fiecare zi de întârziere, socotită de la data expirării termenului de mai sus (...).”

E. Decretul-lege nr. 118 din 30 martie 1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945

30. La acea dată dispozițiile aplicabile din Decretul-lege nr. 118/1990 prevedeau:

Articolul 1

„(1)Constituie vechime în muncă și se ia în considerare la stabilirea pensiei și a celorlalte drepturi ce se acordă, în funcție de vechimea în muncă, timpul cât o persoană, după data de 6 martie 1945, pe motive politice:

a)a executat o pedeapsă privativă de libertate în baza unei hotărâri judecătorești rămase definitivă sau a fost lipsită de libertate în baza unui mandat de arestare preventivă pentru infracțiuni politice;[...]. “

Articolul 5

„Pentru stabilirea situațiilor prevăzute la art. 1 se înființează în fiecare județ (...) câte o comisie alcătuită din președinte și cel mult șase membri.

Președintele trebuie să fie jurist. Din comisie fac parte 2 reprezentanți ai direcțiilor de muncă și ocrotiri sociale și cel mult 4 reprezentanți ai Asociațiilor foștilor deținuți politici și victime ale dictaturii.[...].”

Articolul 6

„Dovedirea situațiilor prevăzute la art. 1 se face de către persoanele interesate cu acte oficiale eliberate de organele competențe, (...) prin orice mijloc de probă prevăzut de lege.[...].”

Articolul 11

„Prevederile prezentului decret-lege nu se aplică persoanelor condamnate pentru infracțiuni contra umanității sau celor care s-a dovedit că au desfășurat o activitate fascistă în cadrul unei organizații sau mișcări de acest fel, pe baza procedurii prevăzute la art. 5 și 6.”

F. Legea nr. 14 din 24 februarie 1992 cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații³¹.

Dispozițiile aplicabile ale Legii nr. 14 din 24 februarie 1992, cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 33 din 3 martie 1992, sunt redactate după cum urmează:

Articolul 2

„Serviciul Român de Informații organizează și execută activități pentru culegerea, verificarea și valorificarea informațiilor necesare cunoașterii, prevenirii și contracarării oricăror acțiuni care constituie, potrivit legii, amenințări la adresa siguranței naționale a României.”

Articolul 8

„Serviciul Român de Informații este autorizat să dețină și să folosească mijloace adecvate pentru obținerea, verificarea, prelucrarea și stocarea informațiilor privitoare la siguranța națională, în condițiile legii.”

Articolul 45

„Documentele interne de orice fel ale Serviciului Român de Informații au caracter de secret de stat, se păstrează în arhiva sa proprie și nu pot fi consultate decât cu aprobarea directorului, în condițiile legii.

Documentele, datele și informațiile Serviciului Român de Informații pot deveni publice numai după trecerea unei perioade de 40 de ani de la arhivare.

Serviciul Român de Informații preia spre conservare și folosește fondurile de arhivă ce privesc siguranța națională ale fostelor organe de informații cu competență pe teritoriul României.

Fondurile de arhivă ale fostului Departament al Securității Statului, ce privesc siguranța națională, nu pot deveni publice decât după trecerea unei perioade de 40 de ani de la adoptarea prezentei legi.”

G. Legea nr. 187 din 20 octombrie 1999 cu privire la accesul cetățenilor la propriul dosar deținut de Securitate și deconspirarea securității că poliție politică

32. Dispozițiile aplicabile ale Legii nr. 187 din 20 octombrie 1999, intrată în vigoare la data de 9 decembrie 1999, sunt următoarele:

Articolul 1

„(1) Orice cetățean român sau cetățean străin care după 1945 a avut cetățenie română are dreptul de acces la propriul dosar întocmit de organele securității (...). Acest drept se exercită la cerere și constă în studierea nemijlocită a dosarului, eliberarea de copii de pe actele dosarului și de pe înscrisurile doveditoare despre cuprinsul dosarului.

(2) Totodată persoana, subiect al unui dosar din care rezultă că a fost urmărită de organele securității statului, are dreptul, la cerere, să afle identitatea agenților de securitate și a colaboratorilor, care au contribuit cu informații la completarea acestui dosar.

(3) De drepturile prevăzute de alin. (1) și (2) beneficiază soțul supraviețuitor și rudele până la gradul al doilea inclusiv ale persoanei decedate, în afară de cazul în care aceasta a dispus altfel.”

Articolul 2

„Pentru a asigura dreptul de acces la informațiile de interes public, orice cetățean român (...), precum și presa scrisă și audiovizuală, partidele politice (...) au dreptul de a fi informate (...) în legătură cu calitatea de agent sau de colaborator al organelor securității (...) a persoanelor care ocupă sau candidează pentru a fi alese ori numite în următoarele demnități sau funcții:

a) Președintele României;

b) deputat sau senator; [...].”

Articolul 7

„(1) Pentru aplicarea prevederilor prezentei legi se înființează Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (...) cu sediul în municipiul București, denumit în continuare Consiliu.

(2) Consiliul este un organism autonom cu personalitate juridică, supus controlului Parlamentului (...). “

Articolul 8

„(1) Consiliul este condus de un colegiu compus din 11 membri.

(2) Membrii Colegiului Consiliului sunt numiți de Parlament, la propunerea grupurilor

parlamentare, potrivit configurației politice a celor două Camere (...) pentru un mandat de 6 ani. Mandatul poate fi reînnoit o singură dată.”

Articolul 13

„(1) Persoanele îndreptățite pot solicita Consiliului, în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1), în condițiile prezentei legi, următoarele:

a) consultarea dosarelor (...) întocmite până la data de 22 decembrie 1989 de organele de securitate;

b) eliberarea unor copii de pe (...) aceste dosare (...);

c) eliberarea unor adeverințe privind apartenența sau neapartenența, colaborarea sau necolaborarea cu organele de securitate; [...]. “

Articolul 14

„(1) Conținutul adeverințelor eliberate potrivit art. 13 alin. (1) lit. c) poate fi contestat la Colegiul Consiliului (...).”

Articolul 15

„(1) Dreptul de acces la informațiile de interes public (...) se exercită de către persoana fizică sau persoana juridică îndreptățită printr-o cerere adresată Consiliului.

[...]

(4) Pe baza cererilor primite potrivit alin. (1) Consiliul verifică probele deținute, indiferent de forma lor, și înștiințează de îndată persoana (...).”

Articolul 16

„(1) Împotriva comunicării eliberate potrivit art. 15 alin. (4) solicitantul sau persoana cu privire la care s-a cerut verificarea se poate adresa Colegiului Consiliului printr-o contestație (...). Decizia Colegiului Consiliului poate fi atacată (...) la Curtea de Apel (...). “

ÎN DREPT

I. Excepții preliminare ridicate de Guvern

A. Cu privire la calitatea de victimă

33. În primul rând, menținându-și poziția exprimată în fața Comisiei, Guvernul a arătat că reclamantul nu se mai poate pretinde „victimă” a unei încălcări a convenției în sensul art. 34. A subliniat că reclamantul a obținut câștig de cauza în fața Curții de Apel București care, prin Hotărârea din 25 noiembrie 1997, a declarat nule mențiunile incluse în scrisoarea

Serviciului Român de Informații (S.R.I.) din 19 decembrie 1990. Or, în opinia Guvernului, singura încălcare a drepturilor reclamantului a provenit din aceasta scrisoare.

În orice caz, a susținut Guvernul, reclamantul dispune în prezent de procedura deschisă de Legea nr. 187 din 29 octombrie 1999, care îi oferă toate garanțiile cerute de convenție pentru protejarea drepturilor sale.

34. Reclamantul a solicitat Curții să continue examinarea cauzei, arătând că Hotărârea din 25 noiembrie 1997 nu a schimbat în mod fundamental situația care a determinat plângerea inițială. În primul rând, simplul fapt de a recunoaște eroarea mențiunilor, după hotărârea de admisibilitate a Comisiei, nu poate constitui o reparație adecvată a încălcării drepturilor garantate de convenție. În al doilea rând, reclamantul nu are încă acces la dosarul sau secret, care nu este doar păstrat, ci și folosit de S.R.I. Din aceasta cauză, chiar și după Hotărârea din 25 noiembrie 1997 folosirea de către S.R.I. a informațiilor privitoare la pretinsul trecut legionar al reclamantului sau a oricăror alte informații conținute în dosarul sau nu poate fi exclusă.

35. În ceea ce privește noțiunea de victimă Curtea reamintește că o persoană poate, în anumite condiții, să pretindă că este victima a unei încălcări, generată de simpla existența a unor măsuri secrete sau a unei legislații ce permite astfel de măsuri chiar dacă acestea nu i-au fost efectiv aplicate (Hotărârea *Klass și alții împotriva Germaniei* din 6 septembrie 1978, seria A nr. 28, pag. 18, alin. 34). De altfel, „o hotărâre sau o măsură favorabilă reclamantului nu este suficientă, în principiu, pentru a pierde calitatea de «victimă», decât în situația în care autoritățile naționale au recunoscut, explicit sau implicit, iar apoi au reparat încălcarea convenției” (Hotărârea *Amuur împotriva Franței* din 25 iunie 1996, *Culegere de hotărâri și decizii* 1996-III, pag. 846, alin. 36, și Hotărârea *Dalban împotriva României* [GC] nr. 28.114/95, alin. 44, CEDO 1999-VI).

36. În speța Curtea observă că reclamantul critică deținerea unui registru secret conținând date care îl privesc, a cărui existență a fost dezvăluită în mod public în cursul unei proceduri judiciare. Din acest motiv reclamantul se poate pretinde victimă a unei încălcări a convenției.

Curtea mai arată că prin Hotărârea din 25 noiembrie 1997 Curtea de Apel București a anulat mențiunile privind pretinsul trecut legionar al reclamantului, inserate în scrisoarea din 19 decembrie 1990, constatând că nu erau conforme realității - probabil se refereau la o altă persoană cu același nume.

Chiar acceptând ideea că într-o anumită măsură reclamantul a obținut prin aceasta hotărâre o reparație în ceea ce privește informațiile false din fișierul sau, Curtea apreciază că aceasta reparație nu este decât parțială și că, în orice caz, ea este insuficientă, în sensul jurisprudenței sale, pentru pierderea calității de victimă. În afara considerentelor de mai sus cu privire la calitatea de victimă ce izvorăște din deținerea unui fișier secret, Curtea a avut în vedere și alte elemente importante.

Se pare că informațiile asupra pretinsului trecut legionar al reclamantului mai sunt încă păstrate în fișierele S.R.I. fără să fi fost făcută vreo mențiune cu privire la Hotărârea din 25 noiembrie 1997. În plus Curtea de Apel București nu s-a pronunțat, și nici nu avea competența să o facă, asupra faptului că S.R.I. este autorizat de legislația română să dețină și să folosească fișiere create de fostele servicii de informații, care conțin informații cu privire la reclamant. Or, capătul principal de cerere se referă la faptul că legea internă nu reglementează suficient de precis condițiile în care S.R.I. își exercită atribuțiile și nu pune la dispoziție persoanei o cale de a obține repararea eventualelor prejudicii în fața unei autorități naționale.

În sfârșit Curtea de Apel București, în Hotărârea din 25 noiembrie 1997, nu s-a pronunțat cu privire la despăgubirile solicitate pentru prejudiciul moral suferit și nici asupra cheltuielilor de judecată.

37. În ceea ce privește Legea nr. 187 din 20 octombrie 1999, invocată de Guvern, Curtea apreciază, având în vedere circumstanțele prezentei cauze, că această lege nu este aplicabilă (alin. 71 de mai jos).

38. Curtea concluzionează că reclamantul se poate pretinde „victima” în sensul art. 34 din convenție și, în consecință, respinge excepția invocată de Guvern.

B. Cu privire la epuizarea căilor de atac interne

39. Guvernul a mai ridicat și excepția neepuizării căilor de atac interne. S-a arătat că reclamantul putea invoca dispozițiile Decretului nr. 31/1954 cu privire la persoanele fizice și juridice, în baza cărora instanța poate dispune orice măsură pentru a face să înceteze atingerea reputației unei persoane.

40. Curtea arată că există o strânsă legătură de cauzalitate între aceasta susținere a Guvernului și temeinicia cererii privind art. 13 din convenție. Prin urmare, Curtea reunește aceasta excepție cu fondul (alin. 70 de mai jos).

II. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 8 din convenție

41. Reclamantul se plânge că S.R.I. deține și poate folosi în orice moment date cu privire la viața sa particulară, dintre care unele sunt false și defăimătoare. El invocă încălcarea art. 8 din convenție, care prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului sau și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.”

A. Cu privire la aplicabilitatea art. 8

42. Guvernul contestă aplicabilitatea art. 8, arătând că informațiile menționate în scrisoarea S.R.I. din 19 decembrie 1990 nu țin de viața particulară a reclamantului, ci de viața sa publică. Hotărând să se implice în activitatea politică și să publice pamflete, reclamantul a renunțat implicit la „anonimatul inerent vieții private. În ceea ce privește interogarea sa de către poliție și cazierul sau judiciar, este vorba de informații publice.

43. Curtea reamintește că art. 8 alin. 1 din convenție este aplicabil atunci când este vorba despre stocarea într-un registru secret și comunicarea datelor privind „viața privată” a unei persoane (Hotărârea *Leander împotriva Suediei* din 26 martie 1987, seria A nr. 116, pag. 22, alin. 48).

Respectarea vieții private include dreptul individului de a întreține și de a dezvolta relații cu semenii săi; în plus nici o rațiune nu permite excluderea activității profesionale sau comerciale din sfera noțiunii de „viața privată” (hotărârile *Niemietz împotriva Germaniei* din 16 decembrie 1992, seria A nr. 251-B, pag. 33, alin. 29, și *Halford împotriva Regatului Unit* din 25 iunie 1997, *Culegere 1997-III*, pag. 1015-1016, alin. 42-46).

Curtea a subliniat deja concordanța dintre aceasta interpretare extensivă și Convenția Consiliului Europei din 28 ianuarie 1981 privind protecția persoanelor față de procesarea datelor cu caracter personal, intrată în vigoare la 1 octombrie 1985, care are drept scop „protejarea (...) oricărei persoane fizice (...), respectarea (...) în special a dreptului la viața privată, față de procesarea datelor cu caracter personal” (art. 1), acestea fiind definite la art. 2 că „orice informație privind o persoană fizică identificată sau identificabilă” [Amann împotriva Suediei (GC) nr. 27.798/95, alin. 65, CEDO 2000-...].

În plus unele date de natură publică pot ține de viața privată atunci când ele sunt în mod sistematic adunate și introduse în fișiere ținute de autoritățile publice, cu atât mai mult cu cât se referă la trecutul îndepărtat al unei persoane.

44. În speța Curtea constată că scrisoarea S.R.I. din 19 decembrie 1990 conținea diverse informații asupra vieții reclamantului, în special asupra studiilor sale, activităților politice și cazierului sau judiciar, parte din ele fiind culese cu mai mult de 50 de ani înainte. În opinia Curții, astfel de informații, sistematic culese și introduse într-un fișier ținut de agenți ai statului, pot fi analizate din punctul de vedere al noțiunii de „viața privată”, în sensul art. 8 alin. 1 din convenție. Și aceasta cu atât mai mult cu cât unele informații au fost declarate nereale, că în prezenta cauză, riscând să aducă atingere reputației reclamantului.

În consecință, art. 8 din convenție este aplicabil.

B. Cu privire la respectarea exigențelor art. 81. Cu privire la existența unei încălcări

45. În opinia Guvernului trei condiții trebuie îndeplinite cumulativ pentru a exista o încălcare a dreptului la respectarea vieții private:

– înregistrarea să intereseze persoana în discuție;

- informațiile să fi fost folosite;
- imposibilitatea persoanei respective de a le contesta.

Or, în speța atât înregistrarea, cât și folosirea datelor referitoare la reclamant au avut loc înaintea ratificării convenției de către România. În ceea ce privește pretinsa imposibilitate de a contesta informațiile, Guvernul susține că, dimpotrivă, reclamantul are posibilitatea de a contesta datele care contravin realității, dar că el nu a folosit căi de atac adecvate.

46. Curtea reamintește că atât înregistrarea de către o autoritate publică a unor date privind viața privată a unui individ, cât și folosirea lor și refuzul de a acorda posibilitatea că acestea să fie contestate constituie o încălcare a dreptului la respectarea vieții private, garantat de art. 8 alin. 1 din convenție (hotărârile *Leander împotriva Suediei* citată mai sus, pag. 22, alin. 48, *Kopp împotriva Suediei* din 25 martie 1998, *Culegere 1998-II*, pag. 540, alin. 53, și *Amann împotriva Suediei* citată mai sus, alin. 69 și 80).

În speță, din scrisoarea S.R.I., datată 19 decembrie 1990, reiese fără nici o îndoială că acest serviciu deține informații referitoare la viața privată a reclamantului. Dacă este adevărat că aceasta scrisoare este anterioară datei de 20 iunie 1994, dată la care dispozițiile convenției au intrat în vigoare pentru România, Guvernul nu a susținut că începând cu această dată S.R.I. a încetat să dețină informații asupra vieții private a reclamantului. Curtea subliniază, de asemenea, că aceste date au fost folosite și ulterior, de exemplu în cadrul acțiunii în revizuire care s-a finalizat prin Hotărârea din 25 noiembrie 1997.

Atât înregistrarea acestor date, cât și folosirea lor, însoțite de refuzul de a-i acorda reclamantului posibilitatea să le conteste, constituie o încălcare a dreptului la respectarea vieții private, garantat de art. 8 alin. 1 din convenție.

2. Justificarea încălcării

47. Principala problemă care se pune este aceea de a ști dacă încălcarea astfel constatată se poate justifica din punct de vedere al art. 8 alin. 2 din convenție. Reglementând o excepție la un drept garantat de convenție, acest alineat este de strictă interpretare. Recunoscând că într-o societate democratică existența unor servicii de informații se poate dovedi legitimă, Curtea reamintește că supravegherea secretă a persoanelor nu este acceptată de convenție decât că o măsură strict necesară pentru apărarea instituțiilor democratice (Hotărârea *Klass și alții împotriva Germaniei* mai sus citată, pag. 21, alin. 42).

48. Pentru a răspunde exigențelor art. 8 din convenție, o astfel de ingerință trebuie să fie „prevăzută de lege”, să urmărească unul dintre scopurile legitime menționate la alin. 2 și, în plus, să fie necesară într-o societate democratică pentru atingerea scopului respectiv.

49. Guvernul a considerat că măsurile în discuție erau prevăzute de lege. Datele au fost folosite de S.R.I. în cadrul unei proceduri reglementate de Decretul-lege nr. 118/1990, care dă posibilitatea persoanelor persecutate de regimul comunist să primească despăgubiri. Conform art. 11 din actul normativ menționat, nu se acordă despăgubiri persoanelor care au avut o activitate fascistă.

50. Conform susținerilor reclamantului, păstrarea și folosirea fișierului nu sunt măsuri prevăzute de lege, deoarece dreptul intern nu are reglementări suficient de precise pentru ca cetățenii să cunoască în ce împrejurări și condiții autoritatea publică poate culege, stoca și folosi informații cu privire la viața lor privată. Mai mult decât atât, legea internă nu definește cu suficientă precizie modalitatea de exercitare a acestor competențe și nu conține garanții împotriva abuzurilor.

51. Comisia a considerat că dreptul intern nu definea cu suficientă precizie condițiile în care S.R.I. putea să arhiveze, să comunice și să folosească informații referitoare la viața privată a reclamantului.

52. Curtea reamintește jurisprudența sa constantă, conform căreia „prevăzut de lege” înseamnă nu doar o anume bază legală în dreptul intern, dar și calitatea legii în cauză: astfel, aceasta trebuie să fie accesibilă persoanei și previzibilă (a se vedea Hotărârea *Amann împotriva Elveției* mai sus citată, alin. 50).

53. În cauza de față Curtea constată că art. 6 din Decretul-lege nr. 118/1990, invocat de Guvern ca temei al măsurii incriminate, permite oricărei persoane să facă dovada că răspunde cerințelor necesare în vederea recunoașterii anumitor drepturi, fie prin documente oficiale eliberate de autoritățile competente, fie prin orice element cu valoare de probă. Nu există totuși o anumită reglementare cu privire la modalitatea în care poate fi obținută o astfel de probă și nici nu se acordă competențe Serviciului Român de Informații de a culege, păstra și comunica date privind viața privată.

Curtea trebuie deci să verifice dacă Legea nr. 14/1992 cu privire la organizarea și funcționarea S.R.I., invocată de altfel și de Guvern, poate constitui fundamentul legal al acestor măsuri. Cu privire la acest aspect se constată că legea menționată autorizează S.R.I. să culeagă, să arhiveze și să folosească informații care vizează securitatea națională, motiv pentru care Curtea are dubii cu privire la relevanța pentru securitatea națională a datelor deținute despre reclamant. Cu toate acestea, reamintește că în primul rând autoritățile naționale și mai ales instanțele sunt chemate să interpreteze și să aplice dreptul intern (Hotărârea *Kopp împotriva Elveției* mai sus citată, pag. 541, alin. 59) și constata că prin Hotărârea din 25 noiembrie 1997 Curtea de Apel București a confirmat legalitatea deținerii de către S.R.I. a datelor respective, în calitate de depozitar al arhivelor fostelor organe de siguranță.

Acesta este motivul pentru care Curtea concluzionează că arhivarea unor date cu privire la viața privată a reclamantului are temei legal în dreptul intern.

54. Curtea apreciază că și cerința accesibilității legii a fost îndeplinită, din moment ce Legea nr. 14/1992 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 33 din 3 martie 1992.

55. În ceea ce privește cerința previzibilității legii, Curtea reamintește că o normă este „previzibilă” numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane - care, la nevoie, poate apela la consultanță de specialitate - să își

corecteze conduita. Curtea a subliniat importanța acestui concept mai ales atunci când este vorba despre o supraveghere secretă (Hotărârea *Malone împotriva Regatului Unit* din 2 august 1984, reluată în Hotărârea *Amann împotriva Elveției* mai sus citată, alin. 56):

„Curtea reamintește că sintagma «prevăzută de lege» nu se referă doar la dreptul intern, ci vizează și calitatea «legii»; prin aceasta expresie se înțelege compatibilitatea legii cu principiul preeminenței dreptului, menționat explicit în preambulul convenției (...). Înseamnă - și aceasta reiese din obiectul și din scopul articolului 8 - că dreptul intern trebuie să ofere o anumită protecție împotriva încălcărilor arbitrare ale drepturilor garantate de paragraful 1 (...). Or, pericolul arbitrarului apare cu o deosebită claritate atunci când o autoritate își exercită în secret atribuțiile (...).

[...] Deoarece aplicarea unei măsuri secrete de supraveghere a convorbirilor telefonice nu poate fi cenzurată de persoana vizată sau de public, «legea» contravine principiului preeminenței dreptului atunci când marja de apreciere acordată executivului, nu este limitată. Prin urmare, legea trebuie să definească suficient de clar limitele marjei de apreciere acordate executivului, dar și modalitățile de exercitare, având în vedere scopul legitim al măsurii în discuție, pentru a oferi persoanei protecție adecvată împotriva arbitrarului.”

56. Pentru a se determina „calitatea” dispozițiilor legale invocate în cauza, trebuie analizat în ce măsură dreptul intern stabilește cu suficientă precizie condițiile în care S.R.I. poate să arhiveze și să folosească informații referitoare la viața privată a reclamantului.

57. Curtea constată că art. 8 din Legea nr. 14/1992 prevede că pot fi culese, înregistrate și arhivate în dosare secrete informații vizând siguranța națională.

Totuși nici o reglementare internă nu prevede limite ce urmează să fie respectate în exercitarea acestei competențe. Astfel, dreptul intern nu definește genul de informație ce poate fi înregistrată, categoriile de persoane susceptibile să facă obiectul măsurilor de supraveghere, precum strângerea și arhivarea datelor, nici împrejurările în care pot fi luate aceste măsuri și nici procedura care trebuie urmată. De asemenea, legea nu stabilește limite cu privire la vechimea informațiilor deținute și la durata păstrării lor.

Art. 45 dispune că S.R.I. va prelua în păstrare și folosire arhivele care au aparținut fostelor organe de informații care au avut competențe pe teritoriul României și permite consultarea documentelor S.R.I. cu aprobarea directorului.

Curtea observă că acest articol nu include nici o dispoziție explicită și detaliată cu privire la persoanele autorizate să consulte dosarele, natura dosarelor, procedura care trebuie urmată și modul în care pot fi utilizate informațiile astfel obținute.

58. Curtea observă, de asemenea, că, deși art. 2 din Legea nr. 14/1992 împuternicește autoritățile competente să autorizeze acele măsuri necesare în vederea prevenirii și contracarării amenințărilor la siguranța națională, motivul unor astfel de ingerințe nu este suficient de precis definit.

59. Curtea trebuie, de asemenea, să verifice dacă exista garanții adecvate și suficiente împotriva abuzurilor, deoarece un sistem de supraveghere secretă destinat să protejeze siguranța națională, motivat de ideea apărării democrației, creează riscul de a o submina sau chiar de a o distruge (*Hotărârea Klass și alții împotriva Germaniei* mai sus citată, alin. 49-50).

Pentru a fi compatibil cu exigențele art. 8, un sistem de supraveghere secretă trebuie să conțină garanții stabilite de lege, aplicabile atunci când activitatea structurilor abilitate să supravegheze este controlată. Procedurile de control trebuie să respecte cât se poate de fidel valorile unei societăți democratice, în special principiul preeminenței dreptului, la care se referă în mod expres preambulul convenției. Aceasta înseamnă că orice ingerință a executivului în exercitarea drepturilor unei persoane va fi supusă unui control eficient, asigurat - cel puțin și în ultimă instanță - de către puterea judecătorească, care oferă cele mai largi garanții de independență, imparțialitate și procedura (*Hotărârea Klass și alții împotriva Germaniei* mai sus citată, pag. 25-26, alin. 55).

60. În cauza de față Curtea reține că sistemul românesc de strângere și de arhivare a informațiilor nu furnizează astfel de garanții, deoarece Legea nr. 14/1992 nu prevede nici o procedură de control în timpul aplicării măsurii sau după ce aceasta a încetat.

61. Prin urmare, Curtea constată că dreptul intern nu indică cu suficientă claritate limitele și modalitățile de exercitare a marjei de apreciere acordate autorităților.

62. Prin urmare, deținerea și folosirea de către S.R.I. a unor informații privind viața privată a reclamantului nu erau măsuri „prevăzute de lege”, ceea ce este suficient pentru a se constata o încălcare a art. 8. Aceasta încălcare dispensează Curtea de sarcina de a examina legitimitatea scopului urmărit prin măsurile dispuse și dacă acestea erau „necesare într-o societate democratică”.

63. În consecință, a existat o încălcare a art. 8.

III. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 13 din convenție

64. Reclamantul a arătat că absența oricărei forme de atac în fața unei instanțe naționale, care să dispună anularea fișierului ce conținea date privitoare la persoana sa și a datelor inexacte, este contrară art. 13.

Conform art. 13:

„Oricare persoana ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.”

65. Guvernul a susținut că reclamantul a obținut satisfacție prin Hotărârea din 25 noiembrie 1997, care a declarat nule mențiunile făcute în Scrisoarea S.R.I. datată 19 decembrie 1990. În ceea ce privește distrugerea sau modificarea datelor din fișierul păstrat de

S.R.I., Guvernul apreciază că reclamantul nu a ales calea de atac adecvată. Cererea sa ar fi trebuit să aibă drept temei art. 54 alin. 2 din Decretul-lege nr. 31/1954, care împuternicește instanța să dispună orice măsură necesară pentru restabilirea dreptului încălcat, în speță dreptul la propria onoare și reputație.

Pe de altă parte, subliniază Guvernul, reclamantul poate să se prevaleze în prezent de dispozițiile Legii nr. 187/1999 pentru a lua cunoștință de dosarul care i s-a întocmit de Securitate. În temeiul art. 15 și 16 din această lege, reclamantul ar putea contesta în fața unei instanțe veridicitatea informațiilor conținute în dosarul său.

66. În opinia Comisiei Guvernul nu a reușit să demonstreze că în dreptul român există o cale de atac eficientă, în practică sau în drept, care să îi fi permis reclamantului să se plângă de o încălcare a art. 8 din convenție.

67. Interpretând art. 13 în lumina propriei jurisprudențe, Curtea a stabilit că doar pentru cererile ce pot fi considerate „întemeiate” din punct de vedere al convenției este necesară existența unui remediu în dreptul intern (a se vedea, de exemplu, Hotărârea *Cakici împotriva Turciei* [GC] nr. 23657/94, alin. 112, CEDO 1999-IV). Art. 13 solicită ca în fiecare țară să existe un mecanism care să permită persoanei remedierea în plan național a oricărei încălcări a unui drept consacrat în convenție. Aceasta dispoziție solicita deci o cale internă de atac în fața unei „autorități naționale competente” care să examineze orice cerere întemeiată pe dispozițiile convenției, dar care să ofere și reparația adecvată, chiar dacă statele contractante se bucură de o anume marjă de apreciere în ceea ce privește modalitatea de a se conforma obligațiilor impuse de aceasta dispoziție. Calea de atac la care art. 13 face referire trebuie să fie „efectivă” atât din punct de vedere al reglementării, cât și al rezultatului practic (Hotărârea *Wille împotriva Liechtenstein* [GC] nr. 28396/95, alin. 75, CEDO 1999-III).

68. Curtea constată că cererea reclamantului privind deținerea de date privind viața personală, în scop de arhivare și utilizare, cu încălcarea art. 8 din convenție, are fără îndoială un caracter întemeiat. Reclamantul trebuia deci să beneficieze de o cale de atac internă efektivă în sensul art. 13 din convenție.

69. „Autoritatea” la care se referă art. 13 nu trebuie să fie neapărat o instanță de judecată. Totuși atribuțiile și garanțiile procesuale oferite de o astfel de autoritate prezintă o deosebită importanță pentru a determina caracterul efectiv al căii de atac oferite (Hotărârea *Klass și alții* mai sus citată, pag. 30, alin. 67).

În plus, atunci când este vorba despre un sistem secret de supraveghere, un mecanism obiectiv de control poate fi suficient atâta timp cât măsurile rămân secrete. Persoana trebuie să aibă la îndemână o cale de atac numai atunci când măsurile au fost făcute publice (Hotărârea *Klass și alții* mai sus citată, pag. 31, alin. 70-71).

70. În cauza Guvernul a susținut că reclamantul putea introduce o acțiune întemeiată pe art. 54 din Decretul nr. 31/1954. Curtea apreciază că aceasta apărare nu poate fi reținută.

În primul rând, Curtea constată că art. 54 din decret deschide calea unei acțiuni în justiție cu caracter general, care are ca scop apărarea drepturilor nepatrimoniale încălcate. Or,

Curtea de Apel București a arătat în Hotărârea din 25 noiembrie 1997 că S.R.I. era abilitat de lege să dețină informații cu privire la reclamant, provenite din dosarele fostelor servicii de informații.

În al doilea rând, Guvernul nu a putut prezenta Curții vreo hotărâre pronunțată în dreptul intern care să constituie jurisprudența în materie. El nu a demonstrat deci că o astfel de cale de atac ar fi fost efectivă. Prin urmare, excepția preliminară invocată de Guvern va fi respinsă.

71. În ceea ce privește mecanismul creat prin Legea nr. 187/1999, presupunând că s-ar fi înființat consiliul prevăzut, Curtea constată că nici dispozițiile invocate de Guvernul pârât și nici vreo altă prevedere a acestei legi nu permit contestarea deținerii de către agenții de stat a datelor cu privire la viața particulară a unei persoane sau contestarea veridicității acestor informații. Sistemul de control instituit de art. 15 și 16 nu vizează decât divulgarea de informații cu privire la identitatea unor colaboratori și agenți ai Securității.

72. Alte informații cu privire la alte dispoziții din dreptul român care să permită contestarea deținerii de către serviciile de informații a unor date referitoare la viața privată a reclamantului sau contestarea veridicității acestor informații nu au fost furnizate Curții.

73. Prin urmare, Curtea constată că reclamantul a fost victima încălcării art. 13.

IV. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 6 din convenție

74. Reclamantul a susținut că nesoluționarea de către instanțe a cererilor privind despăgubirile civile și cheltuielile de judecată a reprezentat o atingere a „dreptului la instanță”, încălcându-se astfel dispozițiile art. 6 din convenție, care prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea într-un termen rezonabil a cauzei sale (...) de către o instanță (...) care va hotărî (...) asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil (...).”

75. Guvernul nu s-a pronunțat în aceasta privință.

76. Comisia a decis să examineze acest capăt de cerere din punctul de vedere al obligației mai generale impuse de art. 13 de a oferi o cale de atac efectivă care să permită introducerea unor cereri privind încălcările convenției.

77. Curtea observă că, pe lângă aspectele referitoare la absența unei căi de atac care să permită soluționarea cererii de modificare sau distrugere a fișierului conținând datele personale ale reclamantului, acesta se plânge și de faptul că, deși a solicitat despăgubiri civile și restituirea cheltuielilor de judecată, Curtea de Apel București nu s-a pronunțat cu privire la aceste capete de cerere.

78. Nu există nici un dubiu asupra caracterului civil, în sensul art. 6 alin. 1, al cererii de acordare a despăgubirilor civile și cheltuielilor de judecată, iar Curtea de Apel București era competentă să se pronunțe cu privire la acestea (Hotărârea *Robins împotriva Regatului Unit* din 23 septembrie 1997, Culegere 1997-V, pag. 1809, alin. 29).

Prin urmare, Curtea apreciază că omisiunea Curții de Apel București de a examina aceasta cerere a adus atingere dreptului reclamantului la un proces echitabil în sensul art. 6 alin. 1 (Hotărârea *Ruiz Torija împotriva Spaniei* din 9 decembrie 1994, seria A nr. 303-A, pag. 12, alin. 30).

79. A existat deci și o încălcare a art. 6 alin. 1 din convenție.

V. Cu privire la aplicarea art. 41 din convenție

80. Reclamantul a solicitat acordarea unor despăgubiri în conformitate cu art. 41 din convenție, care prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Despăgubiri

81. Reclamantul a solicitat 20 miliarde lei (ROL) reprezentând despăgubiri pentru prejudiciul moral cauzat prin divulgarea unor informații false și defăimătoare în legătură cu persoana sa, precum și prin refuzul autorităților timp de mai mulți ani de a admite eroarea și de a o îndrepta.

82. Guvernul a solicitat respingerea acestor pretenții, apreciind că nu sunt rezonabile, mai ales datorită faptului că în fața instanțelor naționale reclamantul nu a solicitat astfel de despăgubiri.

83. Curtea reamintește jurisprudența sa constantă conform căreia împrejurarea că un reclamant nu a solicitat despăgubiri în fața unei instanțe interne nu va determina respingerea cererii respective ca nefondată, cu atât mai mult cu cât acest lucru nu constituie un obstacol în calea admisibilității cererii [Hotărârea *De Wilde, Ooms și Versyp împotriva Belgiei* din 10 martie 1972 (art. 50), seria A nr. 14, pag. 10, alin. 20]. Mai mult, în cazul de față Curtea constată, contrar susținerilor Guvernului, că reclamantul a cerut în fața instanțelor interne să i se acorde, cu titlu de prejudiciu moral, suma simbolică de 1 leu, cerere nesoluționată de instanțe.

Curtea mai observă că informațiile considerate defăimătoare au fost declarate nule de Curtea de Apel București, răspunzând astfel parțial cererii reclamantului. Se apreciază că reclamantul a suferit totuși un prejudiciu moral, datorită faptului că a existat un fișier secret, contrar exigențelor art. 8, că nu a existat o cale de atac efectivă în aceasta privință, nu a avut loc un proces echitabil și a trecut un număr de ani până când o instanță să constate că este competentă să anuleze informațiile defăimătoare.

Prin urmare, Curtea constată că în cauza a existat o atingere gravă a drepturilor domnului Rotaru, iar suma de 50.000 FRF reprezintă o reparație echitabilă a prejudiciului

moral suferit. Această sumă va trebui plătită în lei românești, conform ratei de schimb aplicabile la momentul plății.

B. Cheltuieli de judecată

84. Reclamantul a solicitat 38 milioane ROL (13.450 FRF) reprezentând:

a) 30 milioane ROL, cheltuielile de judecată achitate în procedura internă, din care 20 milioane ROL, cheltuielile de transport și cazare la Iași și București și 10 milioane ROL pentru cheltuieli diverse (taxe de timbru, telefon, fotocopii etc.);

b) 8 milioane ROL, taxele necesare în fața instituțiilor convenției, din care 6 milioane ROL, cheltuieli de traducere și secretariat, 1.250.000 ROL, cheltuieli de călătorie Bârlad-București și 1 milion ROL, cheltuieli pentru viza franceză a fiului reclamantului.

85. Guvernul consideră această sumă exorbitantă, cu atât mai mult cu cât reclamantul ar fi solicitat judecarea în lipsă în toate procedurile interne.

86. Curtea reamintește că în temeiul art. 41 din convenție ea rambursează cheltuielile care au fost stabilite că efectiv și neapărat necesare și au fost calculate la o sumă rezonabilă (a se vedea, printre altele, Hotărârea *Nikolova împotriva Bulgariei* [GC] nr. 31.195/96, alin. 79, CEDO 1999-II). În aceasta privință trebuie reamintit că reclamantului i se poate acorda de către Curte nu numai plata taxelor și cheltuielilor în fața organelor convenției, ci și plata celor suportate în fața instanțelor naționale, pentru că acestea din urmă să prevină sau să corecteze încălcările constatate de Curte (Hotărârea *Van Geyseghem împotriva Belgiei* [GC] nr. 26103/95, alin. 45, CEDO 1999-I).

87. Curtea observă că reclamantul nu a fost reprezentat în fața instanțelor interne. Ea arată, de asemenea, că reclamantul și-a apărut singur cauza în fața Comisiei și că în fața Curții a fost reprezentat în ședința publică. Curtea constată, de asemenea, că a fost plătită domnului Rotaru de către Consiliul Europei suma de 9.759,72 FRF cu titlu de asistență judiciară.

Curtea acordă integral reclamantului suma solicitată de el, mai precis 13.450 FRF, minus suma deja plătită de Consiliul Europei cu titlu de asistență judiciară. Suma este convertibilă în lei românești la rata de schimb de la data când vor fi făcute plățile.

C. Dobânzi

88. Curtea consideră potrivit să se rețină nivelul dobânzilor care se aplică legal în Franța la data adoptării prezentei hotărâri, adică 2,74% pe an.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
CURTEA

1. respinge, în unanimitate, excepția preliminară a Guvernului de pierdere a calității de victimă;

2. unește cu fondul, în unanimitate, excepția preliminară a Guvernului de neepuizare a căilor de atac interne și o respinge în unanimitate după examinarea pe fond;

3. decide, cu 16 voturi contra 1, că a existat o încălcare a art. 8 din convenție;

4. decide, în unanimitate, că a existat o încălcare a art. 13 din convenție;

5. decide, în unanimitate, că a existat o încălcare a art. 6 alin. 1 din convenție;

6. decide, în unanimitate:

a) ca statul pârât trebuie să îi plătească reclamantului, în termen de 3 luni, 50.000 (cincizeci mii) franci francezi cu titlu de daune morale și 13.450 (treisprezece mii patru sute cincizeci) franci francezi cu titlu de taxe și cheltuieli, minus 9.759,72 (noua mii șapte sute cincizeci și noua) franci francezi și 72 (șaptezeci și două) centime, sume convertibile în lei românești la rata de schimb din ziua în care vor fi plătite;

b) ca aceste sume vor trebui majorate cu o dobândă simplă de 2,74% pe an, începând cu data expirării termenului menționat și până la data la care reclamantul își va încasa banii;

7. respinge, în unanimitate, alte cereri de satisfacție echitabilă.

Redactată în limbile franceză și engleză, apoi pronunțată în ședința publică la Palatul Drepturilor Omului de la Strasbourg la data de 4 mai 2000.

Luzius Wildhaber,
președinte

Michele De Salvia,
grefier

La prezenta hotărâre se anexează, conform art. 45 alin. 2 din convenție și art. 74 alin. 2 din regulamentul Curții, următoarele opinii:

– opinia concordantă a domnului Wildhaber, la care s-au alăturat domnii Makarczyk, Turmen, Costa, doamna Tulkens, domnul Casadevall și doamna Weber;

– opinia concordantă a domnului Lorenzen;

– opinia parțial separată a domnului Bonello.

OPINIA CONCORDANTA

a domnului judecător Wildhaber, la care se alătură opiniile domnilor Makarczyk, Turmen, Costa, doamnei Tulkens, domnului Casadevall și doamnei Weber

În cauza de față reclamantul a invocat o încălcare a dreptului la respectarea vieții private, cauzată de deținerea și utilizarea de către Serviciul Român de Informații (S.R.I.) a unui fișier conținând informații, cele mai multe din perioada 1946-1948. Una dintre acestea era în sensul că în anul 1937, în timpul studiilor (atunci când acesta avea doar șaisprezece ani), fusese membru al unei mișcări de tip „legionar”, adică o organizație paramilitară de extremă dreaptă, naționalistă și antisemită. Aceasta informație, dezvăluită într-o scrisoare de la sfârșitul lui 1990, expediată de Ministerul de Interne, a fost declarată inexactă în anul 1997 de către Curtea de Apel București. Cu toate acestea, s-ar părea că informația încă mai este consemnată în fișierele S.R.I., fără că hotărârea din anul 1997 să fie și ea menționată în acel fișier. În plus, reclamantul nu a primit nici daune-interese și nici vreo indemnizație pentru taxele și cheltuielile ocazionate de procedurile inițiate. O acțiune în despăgubire împotriva S.R.I. a fost respinsă în 1994. Aparent, dreptul românesc nu îi permite încă reclamantului să conteste deținerea de către S.R.I. a unor informații privind viața sa privată, să respingă veridicitatea acestora din urma sau să solicite distrugerea lor.

În acest context Curtea din Strasbourg decide că a existat o încălcare a art. 8, 13 și a art. 6 alin. 1. Conform jurisprudenței sale constante (*Hotărârea Malone împotriva Regatului Unit* din 2 august 1984, seria A nr. 82, pag. 36-38, alin. 87-88; *Hotărârea Kruslin și Huvig împotriva Franței* din 24 aprilie 1990, seria A nr. 176-A, pag. 24-25, alin. 36-37, și 176-B, pag. 56-57, alin. 35-36; *Hotărârea Halford împotriva Regatului Unit* din 25 iunie 1997, *Culegere de hotărâri și decizii 1997-III*, pag. 1017, alin. 51; *Hotărârea Kopp împotriva Elveției* din 25 martie 1998, *Culegere 1998-II*, pag. 543, alin. 75-76; și *Hotărârea Amann împotriva Elveției* [GC] nr. 27798/95, alin. 61-62 și 77-81, CEDO 2000-...), Curtea apreciază că normele de drept intern care permit strângerea, consemnarea și arhivarea în dosare secrete a unor informații vizând securitatea națională nu prezintă un grad suficient de previzibilitate. Prin urmare, deținerea și folosirea de către S.R.I. a unor informații cu privire la viața privată a reclamantului nu erau „prevăzute de lege”, motiv pentru care a existat o încălcare a art. 8. Personal, subscriu total acestor concluzii.

Cu toate acestea - fie că baza legală este sau nu este suficientă -, aş dori sa adaug că în speța am serioase îndoieli cu privire la faptul că încălcarea drepturilor reclamantului ar fi urmărit un scop legitim din punct de vedere al art. 8 alin. 2. De altfel, pentru mine este de necontestat că restrângerea acestui drept nu este necesară într-o societate democratică.

În ceea ce privește scopul legitim, de obicei Curtea admite că acesta este legitim atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul 2 din art. 8-11. Totuși, fiind vorba de securitatea națională, apreciez că trebuie să existe cel puțin o legătură rezonabilă și reală între măsurile care aduc atingere vieții private și obiectivul invocat pentru că acest scop să poată fi considerat legitim. Din punctul meu de vedere păstrarea arbitrară a unor informații privind viața privată a persoanelor cu scopul asigurării securității naționale este de natură să ridice probleme serioase.

În cauza Rotaru informațiile culese de regimul trecut, într-un mod nelegal și arbitrar, cu privire la activitatea desfășurată de o persoană în adolescență și în timpul studiilor, în urmă cu mai mult de 50 de ani și chiar, în unul dintre cazuri, 63 de ani, unele dintre ele dovedindu-

se că nu corespund adevărului, sunt încă păstrate, fără a se oferi vreo garanție adecvată și eficientă împotriva abuzurilor. Nu este sarcina Curții să se pronunțe că aceste informații trebuie distruse, că trebuie să existe o reglementare privind dreptul de acces la aceste informații sau dreptul de a cere rectificarea acestora ori dacă un alt sistem ar fi conform convenției. Este totuși greu de precizat ce anume interes privind securitatea națională poate justifica continua păstrare a informațiilor privind viața privată a reclamantului. Prin urmare, consider că onorata Curte ar fi trebuit să constate că măsura în discuție nu urmărea un scop legitim în sensul art. 8 alin. 2.

Această concluzie nu ar mai fi făcut necesară examinarea împrejurării de a ști dacă măsura era necesară într-o societate democratică, deoarece aceasta depinde de existența unui scop legitim. Dacă totuși Curtea ar fi preferat să accepte existența unui scop legat de siguranță națională, ar fi trebuit să reamintească că statele nu dispun de puteri discreționare nelimitate pentru a supune persoanele fizice unor măsuri de supraveghere secretă. Astfel, trebuie să existe un echilibru între interesul unui stat de a lua măsurile necesare pentru protecția siguranței naționale și gravitatea măsurilor care duc la încălcarea dreptului reclamantului la respectarea vieții private. Curtea din Strasbourg a subliniat în repetate rânduri că „*un sistem secret de supraveghere, având drept scop apărarea siguranței naționale, creează riscul de a pune în pericol sau chiar de a distruge democrația pe motiv că o apără*” (Hotărârea *Leander împotriva Suediei* din 26 martie 1987, seria A nr. 116, pag. 25, alin. 60; vezi și Hotărârea *Klass și alții împotriva Germaniei* din 6 septembrie 1978, seria A nr. 28, pag. 21-23, alin. 42 și 49 și, mutatis mutandis, Hotărârea *Chahal împotriva Regatului Unit* din 15 noiembrie 1996, Culegere 1996-V, pag. 1.866, alin. 131, și Hotărârea *Tinnely & Sons Ltd și alții și McElduff și alții împotriva Regatului Unit* din 10 iulie 1998, Culegere 1998-IV, pag. 1662, alin. 77). Acesta este motivul pentru care Curtea trebuie să își formeze convingerea că supravegherea secretă a cetățenilor este strict necesară apărării instituțiilor democratice și că există garanții adecvate și suficiente împotriva abuzurilor.

Având în vedere ansamblul circumstanțelor cauzei și în lumina considerațiilor de mai sus cu privire la scopul legitim, trebuie să tragem concluzia că în speța nu era deloc necesară încălcarea dreptului reclamantului la viața privată într-o societate democratică, pentru atingerea unui scop legat de securitatea națională.

Într-un cuvânt deci, chiar dacă ar fi existat în cauza Rotaru un temei legal previzibil, Curtea ar fi trebuit totuși să se pronunțe pentru încălcarea art. 8, fie pe motivul că nici un scop legitim nu justifică perpetuarea păstrării unui sistem abuziv de fișiere secrete, fie pentru că această măsură în mod evident nu era necesară într-o societate democratică.

OPINIA CONCORDANTA

a domnului judecător Lorenzen

Am votat în speța în favoarea concluziilor majorității, având în vedere aceleași motive. Aceasta nu înseamnă că aș fi în mod fundamental în dezacord cu observațiile prezentate de domnul judecător Wilhaber în opinia sa concordantă cu privire la celelalte cerințe ale art. 8 alin. 2. Motivul pentru care nu m-am raliat punctului sau de vedere constă doar în faptul că în

jurisprudența sa Curtea a decis în mod constant că atunci când o măsură ce a dus la încălcarea dreptului garantat de art. 8 nu este „prevăzută de lege”, nu mai este necesar să se examineze dacă sunt îndeplinite celelalte condiții cerute de art. 8 alin. 2. Mi se pare esențială menținerea acestei jurisprudențe.

OPINIA PARȚIAL SEPARATĂ

a domnului judecător Bonello

1. Majoritatea a decis că a existat o încălcare a art. 8, după ce a constatat că dispozițiile acestui articol sunt aplicabile cauzei analizate. Am votat împreună cu majoritatea în favoarea constatării altor încălcări ale convenției, dar nu pot să rețin aplicabilitatea art. 8.

2. Art. 8 protejează viața privată a individului. În centrul acestei protecții se află dreptul oricărei persoane de a nu expune publicului aspectele cele mai intime ale ființei sale. Există anumite elemente, în persoana noastră, în modul nostru de a gândi, care, din punct de vedere al convenției, trebuie să rămână inaccesibile. Nu este legitimă disecarea, păstrarea, clasarea sau divulgarea unor date care se referă la domeniile cele mai secrete ale activității, orientării sau convingerii unui individ, adăpostite în spatele zidurilor confidențialității.

3. În schimb, activități care sunt, prin însăși natura lor, publice și care se hrănesc cu adevărat din publicitate nu beneficiază în nici un fel de protecția oferită de art. 8.

4. Informațiile secrete deținute de serviciile de securitate ale statului, pe care reclamantul a solicitat să le consulte, erau în principal legate de:

- a) participarea activă a unui anume Aurel Rotaru la o mișcare politică;
- b) cererea sa pentru publicarea a două pamflete politice;
- c) apartenența sa la secțiunea tineret a unui partid politic;
- d) faptul că nu avea antecedente penale (alin. 13).

5. Primele trei tipuri de informație trimit exclusiv la activitățile publice, eminate publice așa spune eu, în măsura în care activitatea politică și publicistică implică noțiunea de public că o condiție a existenței și succesului său. Documentele nu arătau că reclamantul ar fi votat pentru un anume partid politic - ceea ce, bineînțeles, ar fi constituit o pătrundere în zona interzisă de confidențialitate -, ci făceau dovada, în principal, a unor manifestări publice de militantism public ale lui Aurel Rotaru în cadrul unor organizații publice.

6. În ce măsura păstrarea unor documente privind activitățile eminate publice ale unui individ încalcă dreptul acestuia la viața privată? Până acum, în mod corect după aprecierea mea, Curtea a decis că protecția oferită de art. 8 vizează unele domenii confidențiale, precum datele medicale și sanitare, activitatea și orientarea sexuală, legăturile de familie, relațiile profesionale și comerciale, precum și alte probleme de ordin privat în care orice imixtiune a publicului ar constitui o depășire ilegală a barierelor naturale ale sinelui.

Militantismul public în cadrul unor partide politice publice nu are, după părerea mea, nimic de-a face cu principiul care ridică protecția vieții private la rangul de drept fundamental.

7. Al patrulea element din informațiile pe care le conținea fișierul în ceea ce îl privește pe reclamant trimite la o notă în care se arată că acesta nu are cazier judiciar. În opinia Curții chiar și aceasta informație atrage o încălcare a dreptului la viața privată al reclamantului. Curtea a subliniat că observațiile serviciilor române de informații (care conțin informații dintre care unele datează de mai mult de 50 de ani) includeau și cazierul judiciar al reclamantului și a concluzionat că *„astfel de informații, atunci când sunt sistematic strânse și arhivate într-un fișier păstrat de agenți ai statului, vizează «viața privată» în sensul art. 8 alin. 1 din convenție”* (alin. 44).

8. Aceasta, mi se pare mie, depășește în mod periculos sfera art. 8. A declara că păstrarea de către poliție a cazierului judiciar a unei persoane aduce atingere art. 8 (chiar dacă reiese, că în speța de față, că individul în cauza nu are antecedente judiciare) poate avea consecințe incalculabile și importante în ceea ce privește securitatea națională, siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracționalității, valori pe care art. 8 le protejează în mod expres.

9. Aș fi acceptat, deși nu cu toată convingerea, că păstrarea de către poliție a cazierului judiciar al unei persoane poate constitui o ingerință în exercitarea dreptului la viața privată, dar m-aș fi grăbit să adaug că o asemenea ingerință se justifică prin prevenirea unor infracțiuni penale și protejarea securității naționale. Curtea nu a considerat util să facă aceasta.

10. Bineînțeles, confuzia mea nu are ca obiect decât cenzurarea de către Curte a păstrării de informații de natură penală. Este absolut de înțeles că divulgarea gratuită și nelegitimă a conținutului cazierelor judiciare pune probleme din punct de vedere al art. 8.

11. Curtea pare să acorde o importanță deosebită faptului că „unele informații au fost declarate false și riscă să aducă atingere reputației reclamantului” (alin. 4). Aceste preocupări pun două probleme distincte: cea a inexactității informațiilor și cea a caracterului lor defăimător.

12. Unele dintre datele păstrate în fișierul reclamantului nu se referă în realitate la el, ci la o persoană care avea același nume. Fără îndoială, aceasta înseamnă informații „false” din punct de vedere al reclamantului. Dar inexactitatea „unor informații intrate în domeniul public” le transformă oare în date cu caracter privat? Logica acestui raționament îmi scapă.

13. Încă o dată recunosc fără nici o dificultate că informațiile “false” stocate erau de natură să îi afecteze reputația. S-ar părea că în ultimul timp Curtea încearcă să acrediteze ideea că „reputația” ar putea pune probleme din punctul de vedere al art. 8*1). Deschiderea art. 8 către aceste noi perspective ar adăuga protecției dreptului omului o nouă dimensiune incitantă. În opinia mea însă Curtea ar trebui să atace frontal aceasta reformă și nu să o abordeze aproape pe furiș, că o problemă marginală a dreptului la viața privată.

Notă

*1) Hotărârea *Fayed împotriva Regatului Unit* din 21 septembrie 1994, seria A nr. 294-B, pag. 50-51; Hotărârea *Niemietz împotriva Germaniei* din 16 decembrie 1992, seria A nr. 251-B, pag. 36.

14. Dacă aş fi împărtăşit teza majorităţii, conform căreia dreptul la viaţa privată protejează şi informaţii eminamente publice, aş fi subscris şi eu la pronunţarea cu privire la încălcarea art. 8, deoarece nu am nici o rezervă referitor la concluzia Curţii, conform căreia păstrarea şi folosirea de către forţele de ordine a informaţiilor privitoare la reclamant nu erau „prevăzute de lege” (alin. 57-63).